

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "การนำเสนอโครงการกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย" ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยดังนี้

การศึกษาค้นคว้า

1. สํารวจโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 6 ที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. ศึกษาหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
3. สัมภาษณ์และสอบถามครูภาษาไทยที่สอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. ศึกษาหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เพื่อ เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ
2. สอบถาม สัมภาษณ์ครูภาษาไทยที่สอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อศึกษารายละเอียด เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เพื่อ เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ
3. ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม 1 ชุด สำหรับครูภาษาไทย และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งแบบสอบถามมี 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 รายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้คำถามแบบตรวจคำตอบ (Check List)

ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและลักษณะการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รวมทั้งความคิดเห็นเกี่ยวกับปริมาณและประโยชน์ของการจัดกิจกรรม แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 สภาพและลักษณะการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ได้แก่ ความมุ่งหมายของการจัดกิจกรรม การดำเนินการจัดกิจกรรม การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินผลกิจกรรม ใช้คำถามแบบตรวจคำตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 ปริมาณและประโยชน์ของกิจกรรมแต่ละประเภทที่จัดเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 4 ระดับ

ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เป็นแบบตรวจคำตอบ (Check List) และปลายเปิด (Open End)

4. นำแบบสอบถามไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจพิจารณา ความครอบคลุมเนื้อหาและการใช้ภาษา แล้วนำมาแก้ไข จากนั้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน (ดังรายนามในภาคผนวก ก หน้า 337) ตรวจพิจารณาความครอบคลุมเนื้อหา การใช้ภาษา ความเหมาะสม และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แบบสอบถาม 1 ชุด แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 รายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้คำถามแบบตรวจคำตอบ (Check List) มีรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นครู จำนวน 10 ข้อ รายละเอียดเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นนักเรียน จำนวน 18 ข้อ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและลักษณะการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รวมทั้งความคิดเห็นเกี่ยวกับปริมาณและประโยชน์ของการจัดกิจกรรม แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 สภาพและลักษณะการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ได้แก่ ความมุ่งหมายของการจัดกิจกรรม การดำเนินการจัดกิจกรรม การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินผลการจัดกิจกรรม จำนวน 11 ข้อ

ตอนที่ 2 ปริมาณและประโยชน์ของการจัดกิจกรรมเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ส่วนละ 4 ระดับ คือ 4 3 2 1 แบ่งเป็นกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในชั้นเรียน 5 ประเภท คือ

ประเภทกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในใจ	17	ข้อ
ประเภทกิจกรรมส่งเสริมการอ่านออกเสียง	8	ข้อ
ประเภทกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทำนองเสนาะ	4	ข้อ
ประเภทกิจกรรมส่งเสริมการพิจารณาหนังสือ	7	ข้อ
ประเภทกิจกรรมส่งเสริมการแสวงหาความรู้จากการอ่าน	12	ข้อ

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านนอกชั้นเรียน 4 ประเภท คือ

ประเภทประกวดแข่งขัน	13	ข้อ
ประเภทนิทรรศการและการจัดป้ายนิเทศ	10	ข้อ
ประเภทการแสดงและรายการบนเวที	10	ข้อ
ประเภทโครงการ	19	ข้อ

ตอนที่ 3 มีปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน แบบตรวจคำตอบ (Check List) จำนวน 2 ข้อ และแบบปลายเปิด (Open End) จำนวน 1 ข้อ

5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูภาษาไทยและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีลักษณะใกล้เคียงกัน ในโรงเรียนกุนทรวิฑูราราม โรงเรียนประชาราชบุรีอุปลักษณ์ โรงเรียนบางมดวิทยา "จวนสีสุกหวาดอุปลักษณ์" โรงเรียนบดินทรเดชา กรุงเทพมหานคร จำนวน 20 คน เพื่อดูปัญหาในการตอบและหาความเที่ยงของเครื่องมือ ได้ค่าความเที่ยงของเครื่องมือในส่วนประเมินค่า ด้านปริมาณและประโยชน์ของการจัดกิจกรรม .977 และ .987 ตามลำดับ จากนั้นจึงนำแบบสอบถามมาปรับปรุง แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

ตัวอย่างประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูภาษาไทยสอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตการศึกษา 6 ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างประชากรดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. กลุ่มตัวอย่างประชากรโรงเรียน โรงเรียนที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งหมดในเขตการศึกษา 6 จำนวน 7 จังหวัด ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามอัตราส่วน 1:2 จากจำนวนโรงเรียนที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตการศึกษา 6 ทั้งหมด 65 โรงเรียน สุ่มตัวอย่างประชากรโรงเรียนได้ทั้งหมด 33 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่างประชากรครูภาษาไทยที่สอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) . ความอัตราส่วน 1:2 จากจำนวนประชากรครูภาษาไทยสอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในปีการศึกษา 2532 จำนวนทั้งสิ้น 257 คน ได้ตัวอย่างครูภาษาไทย 129 คน

3. กลุ่มตัวอย่างประชากรนักเรียน จากจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตการศึกษา 6 ปีการศึกษา 2532 ทั้งสิ้น 24,124 คน นำมาเปิดตารางหาขนาดของตัวอย่างประชากรที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 คือ ขนาดความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเป็น 5% ได้ตัวอย่างประชากรนักเรียน 394 คน (Taro Yamane 1970: 887) ผู้วิจัยจึงสุ่มตัวอย่างประชากรนักเรียนอย่างง่าย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างประชากรนักเรียนจากโรงเรียนในข้อ 3.1 โรงเรียนละ 12 คน แบ่งเป็นระดับชั้นละ 4 คน รวมกลุ่มตัวอย่างประชากรนักเรียนทั้งสิ้น 396 คน

ตารางที่ 1 แสดงตัวอย่างประชากรโรงเรียน ครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2532

จังหวัด	จำนวนโรงเรียน	ตัวอย่างประชากรโรงเรียน	ตัวอย่างประชากรครูภาษาไทยมัธยมศึกษาตอนปลาย	ตัวอย่างประชากรนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
ลพบุรี	8	4	25	48
สิงห์บุรี	8	4	15	48
สระบุรี	12	6	26	72
ชัยนาท	7	4	13	48
อุทัยธานี	4	2	7	24
อ่างทอง	8	4	17	48
พระนครศรีอยุธยา	18	9	27	108
รวม	65	33	130	396

การ เก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. คิดคํอขอหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึง ศึกษานิการเขต เขตการศึกษา 6 และขอหนังสือขอความร่วมมือจากศึกษานิการเขต เขตการศึกษา 6 ถึง หัวหน้าสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร จำนวน 33 โรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือจากครูภาษาไทยและนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในการตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรทางไปรษณีย์ และเก็บรวบรวมด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ โดยเริ่มส่งแบบสอบถามในวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2533 เก็บแบบสอบถามกลับคืนจนถึงวันที่ 29 มีนาคม 2533

3. จากจำนวนโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร 33 โรงเรียน และจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งสิ้น 526 ฉบับ เป็นแบบสอบถามของครูภาษาไทยจำนวน 130 ฉบับ เป็นแบบสอบถามของนักเรียนจำนวน 396 ฉบับ ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามจากโรงเรียนต่าง ๆ คืนมา 31 โรงเรียน เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ของครูภาษาไทยจำนวน 112 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 78.32 ของแบบสอบถามสำหรับครูภาษาไทย และเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ของนักเรียนจำนวน 327 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 82.58 ของแบบสอบถามนักเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. นำแบบสอบถามส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2 ตอนที่ 1 และตอนที่ 3 มาแจกแจงความถี่ วิเคราะห์ข้อมูลหาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง โดยใช้สูตร

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนค่าตอบทั้งหมด}}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}} \times 100$$

2. นำแบบสอบถามส่วนที่ 2 ตอนที่ 2 มาวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

2.1 กำหนดค่าคะแนน (Weight) จากคำตอบส่วนที่ 2 ตอนที่ 2 ซึ่งเป็น
มาตราส่วนประเพณีค่า ออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

กิจกรรมนั้นมีประโยชน์มากที่สุด	กิจกรรมนั้นจัดมากที่สุด	เท่ากับคะแนน 4
กิจกรรมนั้นมีประโยชน์มาก	กิจกรรมนั้นจัดมาก	เท่ากับคะแนน 3
กิจกรรมนั้นมีประโยชน์น้อย	กิจกรรมนั้นจัดน้อย	เท่ากับคะแนน 2
กิจกรรมนั้นมีประโยชน์น้อยที่สุด	หรือไม่มีประโยชน์เลย	
กิจกรรมนั้นจัดน้อยที่สุด	หรือไม่จัดเลย	เท่ากับคะแนน 1

2.2 จากการกำหนดคะแนนดังกล่าว นำมาหาค่ามัชฌิม เลขคณิต โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

\bar{X} แทน ค่ามัชฌิม เลขคณิต

$\sum fx$ แทน ผลรวมของผลคูณระหว่างคะแนนกับความถี่

N แทน จำนวนผู้ให้ข้อมูล

(John E. Freund 1981: 61)

กำหนด เกณฑ์การแปลความหมายของค่ามัชฌิม เลขคณิตดังนี้

3.56 - 4.00 กิจกรรมนั้นมีประโยชน์มากที่สุด และมีการจัดมากที่สุด

2.56 - 3.55 กิจกรรมนั้นมีประโยชน์มาก และมีการจัดมาก

1.56 - 2.55 กิจกรรมนั้นมีประโยชน์น้อย และมีการจัดน้อย

1.00 - 1.56 กิจกรรมนั้นมีประโยชน์น้อยที่สุด หรือไม่มีประโยชน์เลย

และมีการจัดน้อยที่สุด หรือไม่จัดเลย

2.3 นำค่ามัชฌิม เลขคณิตแต่ละข้อมาวัดการกระจายของคะแนนจากแนวโน้มเข้าสู่
ส่วนกลาง โดยการหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของแต่ละข้อ
โดยใช้สูตร

$$S = \sqrt{\frac{n(\sum fx^2) - (\sum fx)^2}{n(n-1)}}$$

S	แทน ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน
Σfx	แทน ส่วนผลรวมของผลคูณระหว่างคะแนนกับความถี่
Σfx^2	แทน ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับกำลังสองของคะแนน
n	แทน ตัวอย่างประชากร

(John E. Freund 1981: 61)

2.4 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่ 2 ตอนที่ 2 เสนอในรูปตารางประกอบ
ความเรียง

3. นำแบบสอบถามส่วนที่ 2 ตอนที่ 3 ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิด เสนอในรูป
ความเรียง

4. นำผลการประเมินโครงการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอในรูป
ตารางประกอบความเรียง

การนำเสนอโครงการ

1. ศึกษาเอกสาร วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการ
นำเสนอโครงการกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย

2. นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่ 2 ตอนที่ 2 เกี่ยวกับประโยชน์ของการจัดกิจกรรม
ส่งเสริมการอ่านมานำเสนอโครงการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยเลือกนำเสนอโครงการกิจกรรมที่ครูและนักเรียน เห็นว่า มีประโยชน์
มากตรงกัน และมีค่ามัธยฐาน เลขคณิตของคะแนนความคิดเห็นของทั้งครูและนักเรียนเกี่ยวกับประโยชน์
ของการจัดกิจกรรม ตั้งแต่ 3 ขึ้นไป องค์ประกอบของโครงการที่นำเสนอมีดังนี้

1. หลักการและเหตุผล
2. วัตถุประสงค์
3. เนื้อหา
4. กิจกรรมการสอน

5. การประเมินผล
6. แนวทางในการจัดกิจกรรม
7. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

3. นำโครงการที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน (ดังรายนามในภาคผนวก ก หน้า 337) ประเมินโครงการ แล้วนำโครงการมาปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะอีกครั้ง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย